

Hva de er dømt for:

Dagbladet 10/10. 1946

117114

Redd menneskelig heten i oss.

Av Asta Wold.

Jeg må skrive noe for å få luft for den voldsomme harme jeg føler over det barbariske middelalder-skuespill som nettopp er oppført i Nürnberg.

Selvfølgelig var det riktig at forbryterne ble anklaget og dømt; men kan virkelig noen tro at en slik dom og en slik eksekvering av dommen virker til det gode? Ser en da ikke at Goebbels har fått uhvylgelig rett? Nazistene er slått militært; men deres ånd har seiret. Eller kan noen tro at en slik åndelig tortur, en slik avskyelig henrettelsesmåte som den seierherrene i krigen, sivilisasjonens forsvarere, nå har gjort seg skyldig i, kan bidra til å demokratisere og denazifisere Tyskland? Eller at resultatet er at den virker avskrek-kende på den måten at de andre ikke begår lignende handlinger som de dømte forbrytere? Ser en ikke, at det først og fremst øker og må øke hatet hos tyskerne og deres meningsfeller, at det skaper en farlig, intens trang til ny gjengjeldelse og bare puffer menneskeheten videre på rundgangen i den circulus vitiosus som vi er kommet inn i? Dragesæden er sådd på nytt i og med det makabre skuespillet, denne blodige skamplott på de allierte nasjoner, altså også på oss. Kan den vaskes av igjen? Jeg tror ikke det er innulig å gjenopprette skaden; men pressen må hjelpe til så langt det går an. Den må ikke forherlige det som nå er skjedd, men ta avstand, likegyldig hva «de store» mener om oss. Vi var en gang et foregangsfolk når det gjaldt humanitet og kultur, vi må prøve å bli det igjen. Eller er det håpløst? Er selve menneskevesenet et slikt beksvart krapyl som nå også skuespillet i Nürnberg tyder på? 14 minutter varte dødsdommen! 15 minutter varte dødsdommen! Etter at fangene i månedsvis hadde vært bevoktet hvert minutt i døgnet, ikke fått ha hendene under teppet om natten, ikke snu seg for å sove med ansiktet mot veggene osv.! Og bakbundet og med sorte masker for ansiktet skulle de gå i døden!

Punkt 1 i anklagen går ut på at de forskjellige anklagede på forskjellig vis har deltatt i en sammensvergelse mot freden.

Punkt 2 gjelder forbrytelser mot freden og omfatter planleggelsen, forberedelsen og utførelsen av angrepskriger og krenkelse av internasjonale traktater. (Bl. a. overfallet på Norge).

Punkt 3 gjelder rene krigsforbrytelser, krenkelser av internasjonale kompensjoner, terror, mord og mishandling.

Punkt 4 omfatter forbrytelser mot menneskeheten. «De anklagede utarbeidet og utførte en plan som gikk ut på å myrde og forfølge alle som var eller mistenktes for å være fiendtligsinnede mot nazipartiet og alle som var eller mistenktes for å være mot den plan som er anført under 1 anklagepunkt». — (Sammensvergelsen mot freden).

Selv er jeg ut fra hele mitt syn og vesen nazismens uforsonlige motstander; men nå unner jeg de allierte den skuffelse det sikkert er for dem at forforbryteren Göring greide å unnslippe den siste bitre kalk de hadde beregnet for ham. Høydepunktet av torturen mot ham og de andre. Skjønner en ikke at det er fare for at reaksjonen hos de virkelig mentalt antinazistiske mennesker kan bli så sterk at deres sympati og medlidenhet vender seg til forbryterne? Uhyrligheten har funnet sted, den ulykken som etter min og atskillige andres mening er nær sagt uopprettelig. Men pressen har en veldig makt. Nå må den gå inn for virkelig å denazifisere menneskene og nasjonene i det hele tatt, ikke bare tyskerne. Det er så visst ikke bare dem som trenger det nå!

Her er det ikke tale om silke- eller isfront. Jeg har ligge timevis våken i natt i sorg og dirrende harme over det som nettopp er skjedd, en harme like intens som den jeg i sin tid følte over de dømtes ugjerninger, og dette er et skrik fra et menneske som i likhet med mange andre i denne tiden kjemper for å holde fast på det halmstrået som skal redde hennes tro på menneskene og menneskehetens framtid, et halmstrå som nå holder på å flyte bort med strømmen.

Asta Wold.

Aft. 3. Okt 1946

Hvem har vunnet krigen?

Ja, det er et spørsmål det er på tide å ta opp til diskusjon. Etter min mening er det nazismen. Vi er blitt forrået, vi har lært å nyte andres lidelser. Eksekusjonene i Tyskland og reportasjene fra dem er et kulturfolk uverdige. Hvorfor all den detaljerte beskrivelse. Hvem er den for? De som forlanger den trenger den ikke, og må ikke få den, og vi andre har heller ingen bruk for den. Må man kvitte seg med det onde, så gjør det men lag ikke sensasjon av det!

Hvorfor var journalistene skuffet og forbitret over at amerikanerne fikk den første beskrivelse av henrettelsene? Da er vi allikevel kommet litt lenger i Norge. Her får vi bare en meddelelse i pressen når en dødsdom hos oss er fullbyrdet, ingen beskrivelse av de dødsdømtes siste døgn eller timer, det vedkommer da ingen.

Jeg er ikke selv blitt pint av tyskerne, men har snakket med ganske mange som så vidt har sluppet fra dem med livet. Men ingen har ønsket hevn over disse plageåndene. Det eneste de ønsker og arbeider for, er at verden ikke må oppleve noe lignende en gang til. Det er jo også det som har vært meningen med hele Nürnbergprosessen. Den har også ment å oppdra det tyske folk. Men å oppdra tyskere er vel noe av det samme som å oppdra barn, det kan bare skje ved eksempelvis makt. Verden hadde ikke tapt noe på om disse folkene var blitt skutt uten videre kommentarer. I stedet har avisene bidratt til å forråe oss og til å tilfredsstille de laveste instinkter hos enkelte mennesker. Jo, nazismen har nok dessverre seiret allikevel.

Carrie Askim.